

NOTAT

Opfølgning på foretræde i Kirkeudvalget (KIU) den 16. januar 2019, kl. 14.30

Flere vinkler som dokumenterer mangel på juridisk bindende sikring af den sidste vilje

I forlængelse af ovenstående foretræde i KIU er det i forskellig medieomtale kommet frem, at opgravning/flytning af urner er populært. Og det rammer – igen - lige ind i den tematik/problemstilling, jeg har rejst i forhold til manglende juridisk bindende sikring af en afdøds sidste vilje.

I gårsdagens DR 1 tv-avis, kl. 18.30 blev der bragt et indslag som rammer Det handler om en søn som har gravet hans øg søsterens forældres urne op og flyttet den til en kirkegård nær sønnens bopæl. Flytningen inkluderer pågældende gravsten. Sønnen angiver som begrundelse et ønske om at have forældrene tættere på og dermed kunne besøge gravstedet oftere.

Det forlyder ikke, om handlingen er sket i overensstemmelse med afdødes (sidste) vilje, eller om det er sket på formodet samtykke. Det vides derfor ikke hvad der ligger til grund for valget af det oprindelige gravsted.

Indslaget oplyser endvidere, kirkegårdene oplever flere og flere af sådanne urneflytninger.

Samme mønster er beskrevet i denne artikel af 10. februar 2019 fra TV2.dk: <http://nyheder.tv2.dk/samfund/2019-02-10-parorende-flytter-urner-fra-landsdel-til-landsdel>

Den omtaler oveni købet, at urner flyttes op til flere gange.

Kristeligt Dagblad oplyser i denne artikel af 18. februar 2000: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/leder/urneflytning> - at der årligt (2000-tal) flyttes 600-800 urner og skriver videre (citater):

"Der bør være tungtvejende grunde til at krænke gravfreden, for det er, hvad man gør, når en urne flyttes. *De mange urneflytninger sker ofte i strid med afdødes ønske* (udhævet her), eller fordi de efterladte har fortrudt, at de valgte den anonyme fællesgrav."

Kristeligt Dagblad behandler samme problemstilling i denne artikel af 22. maj 2008: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-tro/flere-lig-og-urner-flyttes> - under denne rubrik (citater):

"Der bliver i stigende grad set stort på gravfreden, fordi urner og lig graves op for at blive begravet et andet sted i Danmark eller udlandet. Det har taget overhånd, mener flere"

Ifølge Kirkeministeriet er det kirkegårdsbestyrelserne der kan give tilladelse til at flytte en urne. Tilladelse til flytning af kister gives ifølge ministeriet næsten aldrig. Kirkeministeriet. Med hensyn til hvilke kriterier/betingelser mv. kirkegårdsbestyrelserne skal lægge til grund i forbindelse med meddelelse af tilladelse til flytning af en urne har ministeriet udstedt "Vejledning om flytning af lig og urner" (Vejl. nr. 9 af 18. februar 2008 – link: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=113565>). Der alene tale om en vejledning.

Vejledningen indeholder i § 8 hvordan man bør forholde sig til urneflytninger (citater):

"8. Af hensyn til gravfreden bør der i andre tilfælde vises mere tilbageholdenhed med hensyn til flytning af jordfæstede urner. Det vil dog efter omstændighederne være rimeligt at imødekomme et ønske om flytning af en urne, hvis de nærmeste pårørende har skiftet bopæl efter dødsfaldet, og urnen ønskes flyttet til en kirkegård i nærheden af den nye bopæl. Ligeledes vil det kunne være rimeligt at imødekomme et ønske om flytning af en urne til en fællesgrav eller til et familiegravsted på samme eller anden kirkegård.

Ved vurderingen heraf bør der tages hensyn til, om der er forløbet en passende tid, siden urnen blev nedsat, samt om urnen tidligere har været flyttet."

Vejledningen er alene målrettet pårørende. Det illustrerer – igen – at der som jeg har beskrevet og dokumenteret består et udækket juridisk hul i forhold til sikring af den sidste vilje. Det fremgår således intet steds, at en afdøds udtrykkelige valg af gravsted, tilkøb af samme samt etablering af gravminde skal respekteres uagtet, at det måtte kollidere med efterlevende pårørendes ønsker.

Jeg appellerer derfor venligst til, at KIU´ medlemmer videreovervejer mine anbringender samt anviste løsningsforslag i relation til adækvat mulighed for juridisk bindende sikring af den sidste vilje.

Med venlig hilsen

Erik Værbak

Bagvej 31

Majbølle

4862 Guldborg

Dato: 12.02.2019